

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

*Jose Anton Renteria Anduiza Euskal
Herria*

*Bermeo
Bizkaia (1939)*

Aurkibidea

Biografia

1939. urtean sortu zen [Aroztegi](#) kalean, baina [Aurrekoetxe](#) kalean hazitakoa da. Gurasoak eta aitona-amonak ere bermeotarrak zituen. 13 urte egin aurretik hasi zen bisigutan eta arrantzan ibili izan zen ordudanik, patroï eta armadore ere izan zen, 44 urtez guztira. Bermeoko ikastolako sortzaile eta Bizkaiko batzarkide izandakoa lau urtez. 1966an hasi zen *Itzartu* aldizkarian 'Enbor' ezizenez idazten, gerora "Anaitasuna" aldizkaria izango zenean. Herrian guztiz errotuta, oso ondo ezagutzen ditu Bermeoko kontuak. Herriko saltsa guztietako partaide: sukalki antolaketan, bertso-saioetan, Olentzero prestatzen, Matxitxakoko monolitoa zaintzen... BER-033-037 grabazioetan [Jesus Gangoiti](#)rekin batera azaltzen da.

Zintak

BRM-025

- **Proiektua:** Bermeoko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea
- **Data:** 2010-11-23
- **Iraupena:** 63 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Goiria Mendiola, Nerea
- **Transkribatzailea(k):** Elizondo, Iratze

BRM-026

- **Proiektua:** Bermeoko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea
- **Data:** 2010-11-23
- **Iraupena:** 76 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Elexpuru, Juan Martin

BRM-027

- **Proiektua:** Bermeoko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea

- **Data:** 2010-11-25
- **Iraupena:** 62 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

BRM-028

- **Proiektua:** Bermeoko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea
- **Data:** 2010-11-25
- **Iraupena:** 79 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

BRM-033

- **Proiektua:** Bermeoko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea
- **Data:** 2010-12-02
- **Iraupena:** 61 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Goiria Mendiola, Nerea
- **Transkribatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea

BRM-034

- **Proiektua:** Bermeoko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea
- **Data:** 2010-12-02
- **Iraupena:** 68 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

BRM-035

- **Proiektua:** Bermeoko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea
- **Data:** 2010-12-10
- **Iraupena:** 68 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

BRM-036

- **Proiektua:** Bermeoko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea
- **Data:** 2010-12-10
- **Iraupena:** 63 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

BRM-037

- **Proiektua:** Bermeoko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea
- **Data:** 2010-12-10
- **Iraupena:** 39 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

Pasarteak

1. Familia bermeotar-bermeotarra

- **Erref:** BRM-025/002
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 00:00:43. **Bukatu:** 00:03:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak
- Politika » Jarrera politikoak » Errepublikanoak

Laburpena:

<p>Bere gurasoak eta aitona-amonak bermeotarrak ziren. Bere aitona bat errepublikazalea zen eta beste bermeotar askorekin batera, Kubako gerran egon zen. Beste aitona patroia, kofradiako presidentea eta alkateordea izan zen, oso gizon estimatua herrian.</p>

Transkripzioa

- Ta ama, ta aitxe, ta hamengoak?
- Danak bermiotarrak, atxitxek, amumak eta bisatxitxek... danak bermiotarrak. Neuk daitzela familidxe ez duu okin kanpotarrik inor, ez aitxen aldetik, ez aman aldetik.
- Zer danak portu mandakoak edo baserritxarrak be bai?
- Ez, ez, ez, ez, ez, bidxek izan diz arrantzalik: nire atxitxe bat, aitxen aitxe, "abuelo" esaten ezan dotsagun hareri ta aman aitxeri "atxitxe". Gauzie ezan zan errepublikanue, bitu detaillie, baie errepublikanue, ta Kubako gerrik atrapa zauen. Kubara dxun zin gazte pillo bat Bermiotik, bueno, Bermiotik bakarrik ez, baie hametik asko azukarie kargaten edo kafe kargaten-edo. Oin gizaldi pasa da, gizaldi ta hamar urte edo izango diez ta gerriek atrapako zauien. Ta han eon zan gerran eta gero etor zan hona, ta niri beti esaten ezan dosten harek insurrektuen aurka in zauela berak gerrie nik orduen beratzi urte-edo, nik ezetu doten neuk hamalau urte neukala hil zan bera abuelo. Eta zer da insurrektue? beti galdezka ni, gero dxausi naitzen konture neu halan insurrektue. Kubanuek euren herridxe defenditen ta eurek insurrektuek ta zuek hametik jun zarinak zuek korrektuek? Zelan ez da imien halakuek. Ta nik beti esaten dot zer da insurrektue ba? "Insurrectos cubanos" esaten /zantsoien/ ezan dotsoien. Ta beste aldetik, aman aitxe, aman aitxe ezan zan Bermion arrantzalie, ezan zan patroie, Karmengo Amako patroie, ta izan zan kofradiko lehendakaridxe urte pillue, historidxa handiko gizona ezan da. Teniente alkalde be ezan da, esan notzun lehengunien: Bermion gizonik... ta ez dotsut /etsut/ ekarri bera papela, ekarko dotsut. Gizonik botauena Bermion elekziñuetan bera etsaten /zantsoien/ ezan dotsoien botorik gehidxen ta bakizu zeitxik, amak dakoz kontata, bera ezan zan errukiorra-edo esaten dana ta jentiek orduen badakizu gerra ostien gosie ta gerra aurrien be bai ta bera presidentie izankeran kofradidxen ba errepartue eitxen izan dauie eta jentie dxuten ezan datson etxera ta: "Agapito Agapito ez dau diru apur bet etxien ez daku zer dxan-ta". Ta berak ordun diru apur bet baiño ez bada be errepartue eitxen ezan dauen irebazten dan denporiri itxaroten ba, gero pagako dauila edo kofradiko kajatik. Ta andrak zoratute okitzen ezan dauen beragaz, ez guapue ezan dalako, ez da ezan guapue ta ez bada ba hauri! Ta detailliek, okin zauen amari dakotsat entzunde, detailliek okin zauen berak. Klaro bapor bi okin zauen eta bera patroie batekue, ta txalupek, etxie neguen ez dauela ezer [harri iketzik-eta] ez gastateko, ta

berak urteten ezan dauen itxosora, igual txitxarrota da txitxarorrerun gero molle ganien jentiri emoten hirune txitxarro zer dan jentiri emoten jateko. Ba haulako personajie.

2. Aitona kofradiako presidente

- **Erref:** BRM-025/004
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:03:55. **Bukatu:** 00:07:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

<p>Gerra garaian, amaren aldeko aitona bermeotar askori lagundu zien Iparralderantz ebakutzen, bera arrantzan ibiltzen baitzen han. Euzkadiko gobernuak bi bapora zituen iparraldean, "Lehenengoa" eta "Bigarrena", horietako bat gero Venezuelara joan zen. Bere aitona seme bat, 18 urtekoa, kapitain batek hil zuen gerran. Andra Mariako artziprestea, don Gines Uriarte, bere aitona bila joan zen Hendaiara herrira bueltatu zedin eta beste bi urtez izan zen kofradiako presidente.</p>

Transkripzioa

- Hareri pasa datxon zortzi seme alaban aitxe ezan zan, nire ama ezan da zaharrena. Nire amak gerran hogeita hiru urte, ezkonte ta imie jaidxo da, nire arrebie. Lau ume okin zauen etxien gerran: neure osaba bat, lau urtekue, ta beste... lau ume etxien. Ta atxitxe errefujiauek pasaten Sananderetik beste osaba bat hamazapi urtekugaz baporan Iparraldera ta Euskadiko Gobiernuek okin zauen Iparraldien bapor bi: Lengokoa ta Bigarrena izenak, bapor txikidxe izango zin. Eurretari bat dxun zan gero, mutrikuarra kapitxena izan zan, akordako dast gero izena, Venezuelara dxun zien holako baportxugaz, Venezuelara dxun zien eskapaten hametik. Ta nire atxitxe ibiltzen zandan iparraldien arraintzen refujiauentzako ta gauzek holan dizela, seme bat hamazortzi urtekotxue in tsoien hil. "La quinta del treinta y nueve". Kepa ta in bi zauen kunplidu hamazortzi urte. ta gerra erun zaiuen ta ordun, orduntxeko altzata kintek, ta gixajue ikaratu-edo in zanela erun zaiuen sierrara, buruen dakot Sierra Bandos, Aragoire ta gixajuek ikusi dauenien dana bonbak ikaratu eta kapitxen batek danan aurrien bertan hil zauen, beran lagunen aurrien hil zauen mutile ikaratu ein dxela ta beste barik, ez ikaratuteko bestiek dala-ta. Gure atxitxek gixaue ba Iparraldien, ta halako baten amaittu zan gerrie ta Bermion eon zan arziprestie ezaten zan ta Santa Mariakue, don Gines Uriarte Aretzaga, gizon famosue izaten zan, auren lagune, faxisten lagune izan da. Ona, txarra, ez dait, baie faxisten lagune, gure amumagaz okitzen zandau harek hartun-emon handidxe kale bat bertan kalien bizitzen ezan die goiko plazan. Ta kofradidxen iñor ezin arregla kofradiko gauzek eruten, zeitxik gerra aurrien zer in dxaiuen ez dauen jakitzen zan ta beran areridxe ezan dizenak esan dotsoie autoridadieri: "ha gizona ez bada ekarten handik kofradidxe ez dauela formarik aurrera eruteko". Ta dxun zan Hendaidxera don Gines Uriarte Aretzaga ta gure atxitxek esantson, gure atxitxe ez daitz antiklerikala izan bada, nazionaliste gogorra ezan da, baie elizigaz eon zan mindxute zeitxik berak ikusten ezan dauen eliziek parte hartu zauena faxistekaz gure herridxen kontra, ta hori ez datson kentzen ezan burutik. Ta esan dotson: "Ni zuekaiñe faxistengaiñe etorri,

semie be hil eiztazuie ta ez daitz zer da". Ta bestiek: "Agapito etorri in / bizara/ biher zara ta". "Ez ze neu be hil ingo nozuie ta". Bueno, ta beste baten, beste egun baten, dxun zan don Gines papelak eta danak reglan eta ekar zauen Agapito famosue Bermiora. Imin zauien ostabere bera presidente kofradidxen ta urte bi in zauen ostabe beste urte bi ta.

3. Kofradiako dirua Iparraldera

- **Erref:** BRM-025/005
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:07:05. **Bukatu:** 00:09:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian

Laburpena:

Bere aitonak eta beste gizon batek, gerra heldu zenean, kofradiako dirua Iparraldera eraman zuten eta Euzkadiko gobernuaren kutxan sartu zuten. Gerra bukatu ostean, gerrara bueltatzerakoan, dirua banatu zuen. Beste aitona, aitaren aita, errepublikazalea izan zen, baina bere aita abertzalea.

Transkripzioa

- Datu bat amak konteikue dakot, okintzen ezan dauen beran lagun zintzo bat Ingles, Ingles esaten zantsoiena, ez dait ba direktibekue-edo. Ta horrek in zauien gerrie sartu zaneke, kajan eon dizen diruek hartun ta Iparraldera dxuen eta "Gobierno Vasco"n kajan sartun. Banko okin zauinan edo han sartu diruek, ta honantz etor zaneke goiz baten, gerrie amaitzute gero, kanpaiek kofradi zaharran sirenarik ez zan egon da kanpaiek baiño, kofradidxe eon zan zati bi indxe: errepublikanuna ta nazionalistena. Ta nire atxitxe zanda nazionalisten halanguen lehendakaridxe ta in zauien kanpaiek dxo ta jente guztidxe, klaro, bildurtute on zan jentie jentie afusilamientuek-ta, berroita sei lagun in diz afusilamientue ta: "zer da ba zer da ba ta Agapitok diñola errepartue dauela", "errepartue nongo errepartue dirurik ez dau ta gerrie ta zer zer diño errepartu ta". In zauen diruek errepartidu beran lagunek edo emon tsoienari, kajako diruen jauiek izan dizenari, ta amak dakost kontata zelan etor zien delegauek Bilbotik ta amenaza in zauien betiko sartuko dauila kartzelara ta bestiek esantsoien: "nik dirue emon dotsatie euren jauieri, eruena ezan da dirue eureri errepartidu dotsatie". Gizona benetakue nik ezetu doten, beratzi urte neuk beratzi urte dakotela hil zen, ta ontxe be esaten dostie jente edadekuek: "Agapito halako gizonik, gizona benetakue". Ta beste gixajue ba, abuelo Seberiano Renteria, ba errepublikanue izan zan ha, ta Indalecio Prieton lagune ezaten ezan dala esaten zauen berak. Ta nire aitxe barriz nazionaliste gogorra, beran semie, ta nik aitxeri dakotsat entzunde bera ezkondu in dxela hainbet ariñen "la vida imposible" eitxen ezan dotsoielako etxien. Klaro gure ama nazionaliste terriblie, ta lau urtegaz aitxe ta okindxe halakuek ta bestie ba hauri in zan ezkondu hainbet ariñen ezkondu zan, ta gero dxun zan San Andres batailloire dxun zan.

4. Ama guardien arropak garbitzera behartuta

- **Erref:** BRM-025/006
- **Iraupena:** 0:01:41. **Hasi:** 00:09:17. **Bukatu:** 00:10:58

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Bere aitak Burgosen egin zuen soldadutza; eta, gerora, ezkondu ostean, urte asko egin zituen etxetik kanpo: soldadu, gerran, lanean... Bitartean, bere ama guardien arropak garbitzera eta janaria prestatzera behartu zuten.

5. Amama kartzelan; emakumezkoen zigorrak

- **Erref:** BRM-025/007
- **Iraupena:** 0:03:16. **Hasi:** 00:10:58. **Bukatu:** 00:14:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Jarrera politikoak » Emakumeak politikan

Laburpena:

Bere amama Larrinagan (Bilbo) izan zuten preso. Santa Eufemiako sakristauaren bitartez handik ateratzeko laguntza lortu zuten, baina gerora ere bizi gogorra izan zuen. Kanoiekin Bermeoko ur-deposituak lehertu zituzten eta emakumezkoak joan ziren Lanerako kakak batzen, bere amama tartean.

6. "Urkulue", "sardangue", "entxaltxie", "tiborta", "zingelekue"

- **Erref:** BRM-025/012
- **Iraupena:** 0:01:59. **Hasi:** 00:25:14. **Bukatu:** 00:27:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsasoan erabiltzen diren Bermeoko hainbat berba aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "urkulue", "sardangue", "entxaltxie", "tiborta", "zingelekue".

7. "Plamie", "krispidu", "tertzie"

- **Erref:** BRM-025/013
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:27:13. **Bukatu:** 00:29:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsason erabiltzen diren Bermeoko berbak aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "plamie", "krispidu", "tertzie".

8. "kintzela", "sagan", "sardie", "saltsaidxue", "potrokilluek", "pipetoia"

- **Erref:** BRM-025/014
- **Iraupena:** 0:02:18. **Hasi:** 00:29:06. **Bukatu:** 00:31:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsason erabiltzen diren Bermeoko berbak aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "kintzela", "sagan", "sardie", "saltsaidxue", "potrokilluek", "pipetoia".

9. "Pelenkak", "partillie", "hondokarridxe", "masisale"

- **Erref:** BRM-025/015
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:31:24. **Bukatu:** 00:33:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsasoan erabiltzen diren Bermeoko hainbat berba aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "pelenkak", "partillie", "hondokarridxe", "masisale".

Transkripzioa

- Pelenkak. Pelenkie da lebatzetako amuen imintzen zun, lebatzan, lebantzan, hau da, kontraidxu esaten dotsagu, hau da goxuen da. Atunena da miekie edo belarridxe. Hau, belarridxe esaten dune, eindxadie be esaten dotsagu. Lebatzari eitxen dotsagu zatitxue holan kendu ta amuen imiñi beste lebatz bat atrapateko. Ostantzien txibidxie, txibidxie, "jibia" .

- Bai, bai.

- Ha imiñi rabalez, rabalakue, ta hori da, pelenkie. Partillie, partillie.

- Zer da?

- Ba, partillie dirue partidu. Irebazten zune mahaidxen dxesarri ta dirue partidu.

- Itxosoko jornalari ta partillie.

- Bai. Hondokarridxe. Hondokarridxe da gu guz uger bidxok, igeridxen ta nik eitzen dotsut zuri agarra burutik ta hondora saka, hondora saka.

- Ah! "Aguadilla".

- Hondora saka, zu zauz itxoten. Han dau hondokarridxe emoten. Halan esaten du Bermion ontxek be.

- Zer da "aguadilla" moduen.

- Zer da hori?

- Aguadilla erderaz edo...

- Ba saka burutik, ba zeu joditeko. Uretara saka ta hondora ta zauz itxoten ta zu uger, zu burue atera ezin atara ta bestie zeure hondora sakaten. Horreri esaten dotsagu hondokarridxe. Masisale, masisale da, masidxe ez dakizu zer dan?. Masidxe da, errotie eitxen dan moduen, errotie, kafe idxota, ba masidxe be eitxen da, masidxe eitxeko dau holako batzuk dauz, aparatu batzuk ezta? ta eitxen da sardiñetan ta useten ezan dauen ta

santurtziarrak-ta masidxe botateko arraiñe ba apurtue arrain apurtuek-eta, txitxarro edozein klasetako arraiñek. Sartzin dozu holako katxarro baten ta eitxen dozu masidxe, harek masidxe balidxotsu gero ugerie formateko uretan arraiñe atraiteko bertara, nahi txitxarrue, nahi bokarta nahi edozer. Masisale.

10. "Botabarak", "masamorrie", "maridxie", "mare bat", "mandazkada", "mandaz"

- **Erref:** BRM-025/016
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:33:46. **Bukatu:** 00:35:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsasoan erabiltzen diren Bermeoko hainbat berba aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "botabarak", "masamorrie", "maridxie", "mare bat", "mandazkada", "mandaz"

Transkripzioa

- Botabarak, botabarak bakizu zertzuk dizen, harek paluek atunetan eruten dizenak, masta halakuek zelan da? eukaliptuek, eukaliptuen arbolak, holako lodidxerakuek, handik imintzen diez apaidxuek gero daidxola. Apaidxuek haulan, kasan, kasan dxuten diez baporak horrek danak kaseruek diez, holan duez, atzien gotabera bi ta aurrien beste bi txikidxauek ta handik duez apaidxuek zabalien. Hauri da gotaberie. Masamorrie, masamorrie da ba hauri, masidxe ein dozune, masamorrie ein dozune.

-Zelan, zelan?

- Masamorrie.

- Bai.

- Bermion esakerie dau andrak esaten dauie "masamorrie eingo zaitxut". Igual txarto porta ta "Txo, ze ein zu?" "Masamorrie eingo zaitxut, masitxu eingo zaitxut".Masamorrie. Maridxie da "la partija". Zeure partie altxa dozune, diru partilletik. Maridxe bat.

-Hori beti itxosoagaz lotute.

- Eh?

- Hori beti itxosoko...

- Bai bai. Sueldue izatil ez, herridxen ein zun maridxie, ta mare bat denpora bat. O sea ke "un tiempo concreto" esaten da, mare bat da mare bat izan lei lau egunekue edo hamabost egunekue. Urten itxosora ta gueltan zatozena, mare bat ein dxuu, "Ze ein zu hamen marin ba?" "Hamen ez dogu ein ezebez" O sea ke mare bat da hori, mare bat. Mandazkadie, mandazkadie da, mandaz, baporak balantzadak eitxen dau. Ta halako mandazkadarik, ta mandatik itxosue sartu. Mandazkadie, mandaz, mandazkadatik ba, mandaz.

11. "Luzien", "koroskera", "kapan egon", "kapaue", "kankamuek", "kaidie"

- **Erref:** BRM-025/017
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:35:51. **Bukatu:** 00:38:07

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsasoan erabiltzen diren Bermeoko hainbat berba aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "luzien", "koroskera", "kapan egon", "kapaue", "kankamuek", "kaidie".

Transkripzioa

- Luzien, itxosuen azpitxik uger eitxie. Itxosuen azpitxik eh.
- "Bucear"-edo?
- Bai "bucear"-edo, luzien. Bermion luzien esaten datso."Txo luzien abille zara". Koroskerie, koroskera. Koroskerie personiek, "Zuk koroskera bat dako zu" "Neuk be bai". "Lebidxas" frantses, norberan formie, baie hamen gauze bat dau. Etxurie ba. Hamen gauze bat dau, baporari zauzelez beti itxosora begire bapora bator igual, hamen ni ez nai ezan neu abille, abille diñot, baie jentie dako zu aman txarridxen etxetik bapora "han dau, fulano da", "Ta nondik igarri, korroskerie dako harek" "ba, Igeldona bestiña edo ugerriña aurreko palue /etsazu/ ez dotsazu ikusten halan dakona".
- Antza-edo.
- Antza, bai, bai. Korroskerie, korroskerie, korosta aurrie da, koroskerie. Kapan eon: kapan eon da egualdi txar bateri arpi emoten egon geldigeldike, kapan. Tenporalari aurre emoten, kapan. Kapaue: kapaue, ba zeru kapaue. Zerue ba eguzkirik ez danien ikusten, zerue tapata daueniko "goi kapaue dau" esaten du Bermion.
- Goi kapaue?
- Goi kapaue. Kankamuek: kankamuek diez "anillas", "anillas". Bertatik dxuten da braderue, haulan, anilluek diez, batzuk metalezkuek, beste batzuk azerokuek handik dxuten da sokie. Kankamuek. Kaidie da: kaidie da, bueno kaidie gauze askori esan lei baie sarien kaidie da "largo y alto" alturie ezati lez, kortxotik beraunera dauen luzerie da kaidie, ta bestie da luzerie.

12. "Itsosotie", "isillekue", "frakarroiek", "etxegune", "etxada"

- **Erref:** BRM-025/018
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:38:07. **Bukatu:** 00:40:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsasoan erabiltzen diren Bermeoko hainbat berba aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "kaela", "itsosotie", "isillekue", "frakarroiek", "etxegune", "etxada".

13. "Errebatigue", "entzaduek", "enbaja", "eskeitze", "dindilizke", "partilletxie", "baldie"

- **Erref:** BRM-025/019

- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 00:40:03. **Bukatu:** 00:42:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsasoan erabiltzen diren Bermeoko hainbat berba aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "errebaticue", "entzaduek", "enbaja", "eskeitze", "dindilizke", "partilletxie", "baldie".

14. "Baidekue", "maribera", "marigora", "aupe", "hatsittu"

- **Erref:** BRM-025/020
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:42:07. **Bukatu:** 00:44:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsasoan erabiltzen diren Bermeoko hainbat berba aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "baidekue", "maribera", "marigora", "aupe", "hatsittu".

15. "Arrantxe", "ardorien", "apaidxue", "apaidxe", "anpurrek", "izkurridxe"

- **Erref:** BRM-025/021
- **Iraupena:** 0:02:37. **Hasi:** 00:44:02. **Bukatu:** 00:46:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsasoan erabiltzen diren Bermeoko hainbat berba aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "arrantxe", "ardorien", "apaidxue", "apaidxe", "anpurrek", "izkurridxe".

Transkripzioa

- Arrantxe: "atundu" esaten dauie.
 - Konpondu, atundu.
 - Atundu" baserritarak ta atundu esaten dauie, ez da? Etxie atonduten nabil, edo hau edo bestie. Guk "apaidxe": apaidxe ba trastiek bakotzan lekutan ondo imiñi ta. Apaidxe "nora zuzi ba?" "Bidzar daku bapora apaidxeteko ordue" esaten da auntek be bai. "Mutillek omon dau bidzar zortzitako ordue motorra apaidxeteko" "Zer itxosura zuziela?" "Bai atunetarako prepara, preparatie", apaidxie. Arrantxe, apaidxe hamen. Anpurrek: anpurrek diez lebatzan barrutidxe. Lebatza, lebatzari eitxen datso. Ohitxure bat eon zan Bermion, lehen bakizu lehen Bermion eon zin da hogei motor edo lebazaliek, ta eon da ohitxure handi bet iñon ez dana eon, Hondarrabidxe be bai, herri bet da lebatzetan asko ibil dxena baie Bermio ezan da generaziñutatik lebazale profesionalak. Ta ze eitxen zandauien, zu atrapatzen bazu zure apaidxugaz bost lebatz, zuk okitzen ezan dozu deretxue hametik hau kontraidxe hametik ebaitzeko, ebaitzeko

hametik zatidxe ta barruko gibela, gibela-ta dakolakon, ta hamen dako kokotxak, lebatzan kokotxak gauzerik goxuea dauena. Honek kokotx bidzek, hametik kontraidxo zatitxue ta barruko gibela ta urdille ta danak zeuk erun etxera. Atrapaten dozuzenak, edo gure batzazun laguneri omon, baie zeure trofeue ha ezan da. Lebatza kajara ta kontraidxuek ta zeuretzako etxera, gibela ta horrek danak dxateko. Ta anpurrek, horrek anpurrek eitxen ezan dauien euren andrak platertxuen imiñi hamen igual lau kokotx, gibela ta hameko zatidxe ta saldu eitxen ezan dauie, saldu eitxen ezan dauie. Honelez patatakaz imintzen dozu saltsa berdien ta da gauze total gauze goxue. Izkurridxe: plaktona. Itxosuen dauen. Izkurridxe, plaktona esaten datso erderaz. Izkurridxe dxaten dau arraiñe, dana bokarta be bai. Arrain danak dxaten dau izkurridxe.

16. "Kordie", "errunbue", "dribie", "karrie"

- **Erref:** BRM-025/022
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:46:39. **Bukatu:** 00:48:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsasoan erabiltzen diren Bermeoko hainbat berba aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "kordie", "errunbue", "dribie", "karrie".

Transkripzioa

- Kordie da: kordie, apaidxo bat tertzie ezan lei, baie berrogei tertza diez ba kordie. Kordosue, "cuerda" erderaz txikota da, baie kordie beste gauze bat da. Kordie da beran, tuntuxe goidxen ta gauze dana ba, kordosue, ezan lei berrogei tertzakue edo ehun tertzakue. Erronbue: erronbue da txalupe bat dxoten badauen hondue, hatzigaz, erronbue eitxen datso, zillue. Handik ure dator barrora, "Bapora daku erronbue eindxe" "Zer dxo zuie ba?" "Hatzie dxo duu, erronbue". Dribie edo karrie, entzun dozu? Ez. Dibrie da: txalupie due kostara, itxoso zabalien ez zu botako ankillie uretara zeitxik hondo handidxe dau ta zuz kostara, en bez de portora sartu karnadakaz hil barik, eitxen dozu akabun, ankillie bota, arpigue bota, arpigue esaten dotsagu, arpigue bota hogeita hamar brazatan edo guzen herridxetara, botaten zu arpigue sokigaz, ta eitxen zu aurretik amarra, baie harek arpiguek honduen ez badauen artzien hatzie edo gogortuteko, triblie eitxen dau. Hamen etxa dozu, baie /etsu/ ez dotsu tiretuten, dator dandarrez dator. Ta diñotsu: " [arpigu dribili eitxen dau gero]. Karrie be esaten duu, halan agarraten dotsazu txikotari ta "entzun hau karrieten dau eh" en bez de firme ogon dandarrez dator, karrieten. Halako baten atrapatzen dau oskaren bat onduen, atzie atrapatzen dau ta eitxen dau tenso geratu "Ei, ia ez dau karrieten" diñozu. Hauri da karrie, dibilie edo karrie.

17. "Arraina bezatu"

- **Erref:** BRM-025/023
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:48:52. **Bukatu:** 00:50:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsasoan erabiltzen diren Bermeoko hainbat berba aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "arraina bezatu".

18. "Baidxe", "miekie", "indxadie", "atesa soka", "astilleidxe", "anillie", "aldadie egin"

- **Erref:** BRM-025/025
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:50:18. **Bukatu:** 00:51:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsasoan erabiltzen diren Bermeoko hainbat berba aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "baidxe", "miekie", "indxadie", "atesa soka", "astilleidxe", "anillie", "aldadie egin".

19. "Haize afrontue", "abantxien"

- **Erref:** BRM-025/026
- **Iraupena:** 0:00:48. **Hasi:** 00:51:45. **Bukatu:** 00:52:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsasoan erabiltzen diren Bermeoko hainbat berba aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "haize afrontue", "abantxien".

20. "Trisie", "indxadie", "sakatza"

- **Erref:** BRM-025/028
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:52:48. **Bukatu:** 00:54:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsasoan erabiltzen diren Bermeoko hainbat berba aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "trisie", "indxadie", "sakatza".

21. "Kikunbera", "dxoidxue", "uridxolak", "usubillue", "entxaduek", "suesta"

- **Erref:** BRM-025/029
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:54:50. **Bukatu:** 00:57:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsasoan erabiltzen diren Bermeoko hainbat berba aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "kikunbera", "dxoidxue", "uridxolak", "usubillue", "entxaduek", "suesta".

Transkripzioa

- Kikunbera, buruz behera saltatie.
- Uretara.
- Dxoidxue, bitu zelako berbie, hau ez zu topaten iñongo dikzionaidxutan. Dxoidxue dau, esatitez "Ze eualdi klase dau ba?" Itxoso holan mobidue, itxoso paillazue. "Dxoidxue dxauk gaur be" Ez itxoso handidxe ez kalmie, dxoidxue halan plaplapla. Saltaxidxe esaten du, saltaxidxe esaten du Bermion asko "Bitu zelako saltaxidxe" Hori esaten dauie asko honek, tximiñoizaliek tximiñoizalien batela txikidxe dalez, ta holan da ibiltzen diez " Zelako saltaxidxe eon da gaur, garriko miñe dakot" esaten dauie askok. Dxesarritxe zauz da holan da binbon-binbon, itxosuek holan zarabiltze, saltsaidxe. Dxoidxue: urdxolak, urdxola bakizu. Uzubillue, uzubillue da hamar lagun zarataka ta "Zelako uzubillue armaten dozue ba?" Ez dozu esaten?
- Ez.
- Bai, guk bai. Bermion bai, uzubillue.
- Zaratie-eta.
- Bai, baie en bez de berbetan normal ogon, ba hau ba zer da eskandalue, eskandalue esaten da. "Zer da uzubillue hor dauena ba". Uzubillue.
- Tabernatakoari ta esaten dotsazue.
- Bai uzubillue, bai. Entzaduek esan dotsut dizela "ropas de agua". Suesta: entradan dauen gizona ikusi dozu, hor sarreran dauen gizon holan dxantzitze bera neskatur eon dan lekue. Harek dako buruen txapel mota bat ha da suesta baia ha suesta gaur egun ez da useten, ha dalako atziñeko dxakenarruen halakue, txapela. Ta holaniez egiñikue, suesta. Hauri suesta ta horrek galdu eingo diez horrek berbak.
- Suesta orduen da buru ganeko...
- Bai buru ganeko txapela da, ordun denboratakue, gaur egunin ez da suestik.
- Gizonezkoak dxantzten...
- Bai, bai bai.
- Itxosoko jentiek edo?
- Itxosoko jentiek bakarrik dxantzten ezan dau ha, suesta, orain suestik ez dau. Ta laster dxakin bez jentiek suesta zer dan.

22. "Tuntudxe", "koidxidu", "txintxiñe", "kañe"

- **Erref:** BRM-025/030
- **Iraupena:** 0:02:33. **Hasi:** 00:57:03. **Bukatu:** 00:59:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsasoan erabiltzen diren Bermeoko hainbat berba aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "tuntudxe", "koidxidu", "txintxiñe", "kañe".

Transkripzioa

-Tuntudxe, tuntudxe da bolla. Papardotan ta besegutan ta, holan agarraten zantzazun hametik eta eitxen zanzun koidxidu. Koidxidu badakizu zer dan? "Errolar el aparejo" haulan, koidxidu eitxen ezan duu. Tuntudxen koidxidu. Tuntudxe. Txintxiñe: antxoa txikitxue, antxoa txikitxue atrapatten ezan dune karnadatako papardue eta beseuterako. Ha imintzen ezan dozun begitxik edo tripetik eta gero buztenetik pramie, ha karnadie. Antxoa txikitxue da txintxiñe, txintxiñe. Kaiñe: kaiñe da, kañe ez kaiñe baiño. Kaiñe da Mundekako erre kara bazuzen sarritxen, ikusten da errekiek dakarren zuritxazune, zuritxute laiñue izati lez. Ez zara fije sekule? Izaro be ikusi bez, zuritxute. Ta gero eguzkidzek eitxen dau ha dana urtu.

- Laiñue da.

- Laiñue ez da. Errekiek formaten dauen kaiñe da.

- Zarraoie baiñe errekatik...

- Zarrazoien estilue da.

- Baie errekatik datorren?

- Bai.

- Menditxik edo?

- Errekan ez dauena ez da kaiñe. Mendidxen oten da sarritxen laiñue bajatute, ha ez da kaiñe. Baie kaiñe da errekiek eitxen dauena ta hor, Mundekako errekiek ekarten dau sarritxen. "Bitu holan ta ape marie! kaiñe bitu zer dauen han, aurrekorik ikusi bez".

- Orduen ze diferentzi dau kaiñetik zarrazoie?

- Zarrazoie pentsaten dot nik humeduaue dala, humeduaue da, ur gehidxau dako. Zarrazoie ogon lei errekatik kanpo be bai.

- Niretzat zarrazoie da itxosuen mandakoa-edo.

- Bai ba, baie kaiñe ez dau itxosuen, kaiñe errekatan bakarrik dau. Hori kaiñe kabuen ez da ikusten. Kabuen ongo da zarrazoie, Matxakun, Matxakun zarrazoie ba illundute, tapata, "Ave Maria zer da zarrazoie ba!". Baie hori kaiñe beti ikusko dozu Mundekako errekan edo Lea-Artibaien edo ez daitz errekatan, hamen asko oten da, bai, kaiñe.

23. "Terrela", "ubilladie", "suesgorie", "tximistieten", "berrela"

- **Erref:** BRM-025/031
- **Iraupena:** 0:03:24. **Hasi:** 00:59:36. **Bukatu:** 01:03:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Itsasoan erabiltzen diren Bermeoko hainbat berba aipatu eta eta euren esanahia azaltzen du: "terrela", "ubilladie", "suesgorie", "tximistieten", "berrela".

Transkripzioa

- Terrela, terrela be bai. Terrela be da, hauri, zarrazoie, kaiñe, terrela. Terrela illuntzitan botaten dan, denpora baten esaten ezan duun Bermioko

mutillek erdidxek bularratik dxus zak ta Mundekako neskari, mundekako neskari, neskakaiñe "bakizu zemat terrel pasa dauien horrek mutillek?", dxun gauze ta oiñez etorten ezan dizen bustitxe. Terrela, humedadie da humedadie, terrela.

- Humedadie da terrela edo iruntze edo ez.

- Bitu, gauze asko dauz terrela, kaiñe, bestie, baie terrela hauri da guretzako. Humedadie gauetan ta dxausten dan, zelako terrela, zelako terrela dau botaten ba. Hori herridxen be bai. Kotxiek eta bustitxe ta ez da?

- Bale.

- Terrela.

- Iruntze edo zuek esaten zuie leidxe, iruntze edo?

- Leidxe bai, illuntze ez. leidxe bai, leidxe dau leidxe dau botaten baie terrela be bai. Ubilladie: arraiñek eitxen dauena dxup! "Eh ze ezan da ba?" " ubilladie eindxau arraiñek". Ez zu ikusi igual arraiñe saltaten baie indxau "dxup!" buztenagaz "dxup!", ta horrerri esaten dotsagu ubilladie.

- Ze igual, ure ikusten zunien, zuk igertzen dozunien...

- Bai, klaro. Ure dau kalma, kalma. Ta halako baten "dxop!". "Ubilladie eindxau arraiñek, atunek-edo". Ein bihar mazi, mazi karnadie bota ta han datortsu gora. Suesgurie: suedgurie be bai da arraiñek hauri "dxup!" eitxen dauena. Ba arraiñek beitu gauzek-edo, arraiñek eitxen dauen halakuek diz.Ukulladie be arraiñek eitxen dau, suedgurie be bai. Tximistie be bai, antxoiek eitxen dau tximistie. Tximistie, "txist!" "Han bokarta tximistieten" Bokartak, bokartak txikitxuek dizelez txis txis, tximistieten. Tximistie atunek ez dau eitxen, atunek eingo dau ubilladie, baie tximistie bokartak. Ta bokartak ez dau eingo ubilladarik, gauzek gero. Bakotzak dako beran halakue. Berrela, berrela da, baporan, baporan montajien erdiguneko ha, ha da, berrela. Leko bat, baporan leko bat da berrela.

24. 'Aisena', 'kontraisue', 'trakerue', 'bitsezgaltzien', 'bragerue'

- **Erref:** BRM-026/001
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:02:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Lexikoa
- Itsasoa

Laburpena:

Lexikoa: 'aisena', barkuen aparkalekua; 'kontraisue' legatzaren paparra; 'trakerue', aparailuak barkutik uretara botatzeko tresna; 'bitsezgaltzien': kaitik uretara saltoka gelditu barik, jolasean; 'bragerue', sareareari lotzen zaion sokarik lodiena.

25. 'Saidxie', 'bragerak', 'korostokola', 'traola', 'artza', 'alasan'

- **Erref:** BRM-026/002
- **Iraupena:** 0:03:57. **Hasi:** 00:02:42. **Bukatu:** 00:06:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa

- [Euskara » Lexikoa](#)

Laburpena:

'Saidxie', barkuaren behe partea, "cala"; 'bragerak', kubiartako armazoiaren arteko espazioa; 'korostokola', ura atxikitzeko balio duen oholak; 'traola', aparailua batzeko oholak; 'soidxie', aparejua labaintzeko gastatu ez dadin; 'artza', amua lotzeko modua; 'alasan', norberarentzako arrainak harrapatzeko aparailuekin arrantzan.

26. 'Txintxola', 'amuskixe', 'laskie', 'baltzue', 'mandsungie', 'driben'

- **Erref:** BRM-026/003
- **Iraupena:** 0:03:01. **Hasi:** 00:06:39. **Bukatu:** 00:09:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- [Euskara » Lexikoa](#)
- [Itsasoa](#)

Laburpena:

'Txintxola', berunean aparejua lotzeko forma klase bat; 'amuskixe', amuan jartzen den karnata; 'laskie', soka punta bi elkarri lotzeko forma; 'baltzue', bapora talde edo multzo bat; 'mandsungie', izurdeek antxoak aurkitu eta kanpora ateratzen dutenean sortzen den anabasa; 'driben' 'dribe-sariek'; antzina gauez luzetara botatzen ziren sareak; arrainak burua kateatuta geratzen ziren sarean, eta gero kaian egiten zen "despeska".

27. 'Pikien', 'ollague', 'gallie', 'trenpak', 'sorkidxe'

- **Erref:** BRM-026/004
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:09:40. **Bukatu:** 00:12:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- [Euskara » Lexikoa](#)
- [Itsasoa](#)

Laburpena:

'Pikien', haztegiko karnataz ehizan atunak harrapatzen; 'ollague', aparejuaren lotzen den begia edo lekua; 'gallie', amuak arrainak ez ihes egiteko duen kakotxoak; 'trenpak', sareak uretatik jasotzeko sokak; 'amure emon', amore eman; 'sorkidxe', andrazkoek buruan erabiltzen zuten bigungarria pisua erabiltzeko.

28. 'Zierbanue', 'trinketa', 'antzireko bez', 'tronkala', 'kriela', 'enserie', 'sendagarridxe', 'subille', 'arille', 'sokalie'

- **Erref:** BRM-026/005
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 00:12:29. **Bukatu:** 00:14:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- [Euskara » Lexikoa](#)
- [Itsasoa](#)

Laburpena:

'Zierbanue', aurreko bela haundi bat; 'trinketa', beste bela bat; 'antzireko bez', inportantziarik eman ez zerbaiti; 'tronkala', denon jabetzakoa, komuna; 'kriela', tertzari karnata ipintzen laguntzeko ohola; 'enserie', sareginek erabiltzen duten josteko forma; 'sendagarridxe', kortxotik beherako maila lodia; 'subille', soka mota bat; 'arille', "ovillo"; 'sokalie', soka mota bat.

29. 'Amudie', 'loidxie', 'bisandie', 'sergerie', 'uetena'

- **Erref:** BRM-026/006
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:14:52. **Bukatu:** 00:16:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Lexikoa
- Itsasoa

Laburpena:

'Amudie', ehizan atunetan egiteko amuari eransten zaion apaingarria; 'loidxie', lonja; 'bisandie', legatz emea; 'sergerie', atunak saltoka dabiltzanean sortzen den anabasa; 'uetena', erreka amaieratan sortzen diren korronteak edo zurrunbiloak.

30. Bermeo Bilbo eta Getaria baino lehenagokoa ei da

- **Erref:** BRM-026/008
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:17:46. **Bukatu:** 00:19:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Lexikoa
- Itsasoa

Laburpena:

Bermeo da Bizkaiko herririk zaharrena, Bilbo bainozaharragoa. Orain Getaria famatzen da asko baina Bermeoren historiak ez du Getariaren inbidiarik.

31. Atuna kontserban ipintzeko formulak Bermeon eta Getarian

- **Erref:** BRM-026/009
- **Iraupena:** 0:03:24. **Hasi:** 00:19:10. **Bukatu:** 00:22:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Lexikoa
- Itsasoa

Laburpena:

Atuna poteratzeko formula Getarian: gordinik sartzen da potetan. Berari ez zaio modu hori gustatzen. Bermeokoa zein den azaltzen du.

32. 'Aizerrikue', hegoaldeko haizea

- **Erref:** BRM-026/011

- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:22:53. **Bukatu:** 00:24:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Eguraldia, ilargia eta mareak

Laburpena:

Mendebala, ipar-mendebaldetik datorrena da; hego-mendebaldetik datorrena, hegoaldeko haizea, 'aizerrikue'; 'surosteko aizie', haize gogorra. Denborale gogorrenak ipar-mendebaldeko haizearekin izaten dira; Matxitxako aldetik jotzen du.

33. Ilargiaren argitan egondako arrainak kalte egin

- **Erref:** BRM-026/013
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 00:24:41. **Bukatu:** 00:27:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Eguraldia, ilargia eta mareak

Laburpena:

Bera arrantzan hasi zenean ez zen gauez irteten iretargia bazegoen, ez zelako ardorarik, arrainaren zurtasunik ikusten. Behin, Afrikako uretan zebiltzala, ilargi betearen agerian egondako arraina jateagatik marinel guztiak gaixotu ziren.

34. Antxoaren arrautzak: 'arbixe'

- **Erref:** BRM-026/015
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:28:07. **Bukatu:** 00:29:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Antxoa

Laburpena:

Antxoak maiatzean botatzen du arrautza, 'arbixe'. Sei milioi botatzen ei ditu bakoitzak, eta horietatik sei bakarrik gelditzen dira bizirik. 'Arbixe' Norvegiatik ekarri ohi zieten, harekin mazamorrre' egin eta itsasora botatzen zuten karnata gisa, eta 'ugerie' egiten zen("estela de grasa"). Sardina etortzen da hura jatera.

35. Arrantzara irten zen lehen egunean zorabiatu.

- **Erref:** BRM-026/016
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:29:52. **Bukatu:** 00:31:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk

Laburpena:

Mutikotan arrain-fabrika ibili zen. Itsasora bisigutara irten zen lehenengo egunetan zorabiatu egiten zen. Gero antxoatan, atunetan eta abar ibili da.

36. Dakarreko lana oso gogorra

- **Erref:** BRM-026/017
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:31:04. **Bukatu:** 00:32:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontziko bizimodua

Laburpena:

<p>Donibane Lohizunen egin zituen hiru urte barkuetan lanean. 23 urtez joan da Afrikara arrantzara. 1957an hasi ziren bermeotarrak Dakarrera (Senegal) joaten. Oso behar gogorra zen. Sareak egunero jarri behar ziren lehortzen. Ez zen bera joan lehen urte haietan.</p>

37. Donibane Lohizunen lan-baldintza hobeak

- **Erref:** BRM-026/018
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:32:41. **Bukatu:** 00:33:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontziko bizimodua
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Diru kontuak

Laburpena:

Hogeita bat urterekin Donibane Lohizunera joan zen lanera. Askoz ere baldintza hobeagoetan egiten zen lan. Hemengo arrantzaleak profesionalagoak eta kementsuagoak ei ziren. Hangoak lasaiagoak.

38. Arrantzale guztiek berdin kobratzen zuten

- **Erref:** BRM-026/019
- **Iraupena:** 0:01:41. **Hasi:** 00:33:52. **Bukatu:** 00:35:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Diru kontuak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:

<p>13 urterako arrantzaren inguruko lan asko eta asko zekien: aparejuak prestatzen, karnata ipintzen, fabrikakoak... Sartu berriei, 'mutilei', marea erdi ematen zieten, soldata erdi. Gero osoa. Berak hasieratik jaso zuen osoa. Denek berdin kobratzen zuten.</p>

39. Patroiak edo armadoreak mila eginkizun portuan ere

- **Erref:** BRM-026/020

- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:35:33. **Bukatu:** 00:37:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Diru kontuak
- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Arrantzaleen arteko bereizketak

Laburpena:

'Arrain partie' jasotzen zuen arrantzale bakoitzak. 500 kilo harrapatzen bazituzten, bost arrantzalearentzat. Gehiegi irizten dio, batez ere gutxi harrapatzen zutenean. Patroiak zeregin ugari izaten zuen portura helduta gero ere: barkua lotu, garbitu, itsasorako berriz prestatu...

40. Barkuz beteta Bermeoko portua

- **Erref:** BRM-026/021
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:37:00. **Bukatu:** 00:38:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk

Laburpena:

1960ko hamarkadan 130 legatz-barku egon ziren Bermeon, eta handiagoak beste 110. Ez ziren portuan kabitzen. Hainbat bermeotar instalatu zen bere barkuarekin eta familiarekin beste leku askotan: Aviles, Algeciras, Santander, Castro... Ondarroan ere bai.

41. Harreman ona leku ezberdinetako marinelen artean

- **Erref:** BRM-026/022
- **Iraupena:** 0:03:03. **Hasi:** 00:38:00. **Bukatu:** 00:41:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk

Laburpena:

<p>Ondarroarrekin harreman handia izan du. Bere denboran ez da egon pike edo ikusiezin handirik ondarroarrekin. Noiz edo noiz bakarrik, politika kontuengatik edo itsasoko gorabeherengatik. Baina normalean harreman ona egoten zen leku ezberdinetako marinelen artean.</p>

42. Itsasoa trabatuta zegoen barku asturiarra Bermeora ekarri

- **Erref:** BRM-026/023
- **Iraupena:** 0:02:38. **Hasi:** 00:41:03. **Bukatu:** 00:43:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasoko arriskuak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Marinelek asko laguntzen zioten elkarri. Behin barku asturiar bat aurkitu zuten itsasoa gelditu, sareak helizean trabatuta. Bermeora ekarri zuten erremolkatuta; gainera soberan zuten arraina oparitu zieten. Betiko lagun egin ziren.

43. Armadore gehienak patroiak dira, arrantzaleak

- **Erref:** BRM-026/025
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:44:39. **Bukatu:** 00:45:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Arrantzaleen arteko bereizketak

Laburpena:

Orain ere armadore gehienak patroiak dira. Itsasoko jendea dira, marinelak.

44. Antxoa oso inportantea Bermeorentzat

- **Erref:** BRM-026/026
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:45:38. **Bukatu:** 00:46:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Antxoa

Laburpena:

<p>Antxoa oso inportantea izan da Bermeorentzat. Antxoa hurrean harrapatzen da. Egunero itzultzen da portura. Atunetan, berriz, urrun joan behar da, eta gastuak ere handiagoak izaten dira.</p>

45. Bermeok egoera berriei aurre hartzen jakin du

- **Erref:** BRM-026/027
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:46:56. **Bukatu:** 00:49:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk
- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Flota

Laburpena:

Zoro fama du Bermeok, baina oso jende argia dago hemen. Bermeon ontzi txikien aldeko apustua egin da, eta errentagarriak gertatu dira. Getarian, berriz, barku handiak egin dituzte antxoatarako, eta gero antxoarik ez... Porrot egin du zenbaitek.

46. Berdelari ere mugak jarri dizkiote zorionez

- **Erref:** BRM-026/029
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:50:42. **Bukatu:** 00:52:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Berdela, txitxarroa, sardina

Laburpena:

Berdelari ere muga jarri diote, bestela agortu egingo dutelako. Giputzek sarez harrapatzen dute. Ondo irizten dio mugak jartzeari, bestela prezioak behea jotzen duelako.

47. Kutsadurak kalte handia egiten dio itsasoari

- **Erref:** BRM-026/030
- **Iraupena:** 0:02:21. **Hasi:** 00:52:03. **Bukatu:** 00:54:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasoarekiko jarrera

Laburpena:

65 edo 66an ez zen antxoarik egon. Baina hurrengo urtean bai. Azkenengo urteetan antxoa gutxi egon da, eta jendeak susmoa du kutsaduragatik dela. Prestige-k ere ez dio batere mesederik egin. Eta etxeko detergenteak eta abar ere kaltegarriak dira.

48. Ekologistaren jardun zentzugabeari erantzuten

- **Erref:** BRM-026/031
- **Iraupena:** 0:02:36. **Hasi:** 00:54:24. **Bukatu:** 00:57:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasoarekiko jarrera

Laburpena:

<p>Ekologista bati entzun zion Euskal Telebistan esaten ez dela utzi behar arrantzan hamabi milaren barruan. Baina arraina, karnatarakoa batez ere, kostan dago. Nora joango dira ba arrantzaleak?</p>

49. Hondoratutako "Motxo" ontziaren kasua

- **Erref:** BRM-026/032
- **Iraupena:** 0:04:49. **Hasi:** 00:57:00. **Bukatu:** 01:01:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasoko arriskuak

Laburpena:

Zumaiako kostan urperatu zen Motxo ontziaren kasua. Antonek garbi du ez zebilela arrantzan sareak botata, zer zegoen ikusten baizik. 'Bragerue' bilduta agertzen du argazkietan, sareak bota barik zituen seinale. Gehiegi hurbildu zen kostara eta olatuek galdu zuten.

50. Bermeoko arrantzaleen aseguria

- **Erref:** BRM-026/033
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 01:01:49. **Bukatu:** 01:03:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasoko arriskuak

Laburpena:

Kofradiak egiten ditu aseguruak. Sei tasatzaile daude herrian. Herriko aseguruak zelan funtzionatzen duen azaltzen du.

51. Barkuko karguak

- **Erref:** BRM-026/037
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 01:09:21. **Bukatu:** 01:11:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Arrantzaleen arteko bereizketak

Laburpena:

Baxurako ontzietan hamabost gizon ibili ohi dira. Patroia eta sotapatroia goian; makinista eta engrasadorea behean. Horietaz gain, sukaldaria eta mutila... Gero badira gauza ezberdinez arduratzen direnak. "Txo" mutilari esaten zaio.

52. Bermeon andrazkorik ez barkuan baina Armintzan bai

- **Erref:** BRM-026/039
- **Iraupena:** 0:00:25. **Hasi:** 01:12:06. **Bukatu:** 01:12:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Bermeon ez du ezagutu andrazkorik barkuan lanean, baina Armintzan bai.

53. Txakurrak, arrantzaleen lagunak

- **Erref:** BRM-026/040
- **Iraupena:** 0:02:33. **Hasi:** 01:12:31. **Bukatu:** 01:15:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

<p>Txakurrak beti egon izan dira barkuetan. Oso argiak ezagutu ditu. Bat

alarauka hasten zen barkuan bakarrik uzten zutenean. Marinel baten etxera joan ohi zen. Itsasora joateko orduan asmatzen zuten barkura heltzeko modua. 'Urtxakurrak' izaten ziren gehienak.</p>

Transkripzioa

- Da animalirik?
- Txakurrek.
- Zetako txakurrek?
- Ba beti usadixu egon da txakurrena. Da txakurrek [...] halakuk ganera.
- Baia zetan lagunduten dabe?
- Ba ze esango dotsut /esangotsut/ ba nik! Ba txakurrek motorratarik... guk uki giñun txakurrek ugerrin fenomenuk ezaten zin harek txakurrek. Beitu, txakurrek dxakitxen ezan dauen, esateko baten, barikuen etorri ardorin ibilitxe etzera ta eguerdiko ordu tardi edo arratsaldien gixonak ba batelan pasaten zan garizen herrire ta txakurre gelditxuten ezan da barruen. Txakurre hasten zan alaurike. Alaurike txakurre! Guau, guau! Como disiendo 'Ni bakarrik itxi hamen?'. Azkanengoku gixona dxuten ezan daneko herrire, berak beti etxen ezan dauen salto uretara ta muellera pasa. Ta dxuten ezan dan, dxuten ezan dan sosigo bateneko etzera. Dxakitxen ezan dauen non bixi den ta dxuten ezan da atabozara ta etxen ezan dau bañeran ta garbitxu, emoten ezan dotso /ezantso/ dxaten ta kalera ostabe pasitan. Txakurre ikusi dunik Aste Santuen, patroï bet eukin dxune Elantxobetarra bera, Indo, haren amaiñarreba ta beste lagun baten ama Ama Doluritakun atzin prosoziñuen ta txakurre euren atzien. Txakurrek ezetu ta euren atzien. Elementuk txakurrek, gero! Ta bueno, zuk ein dozu /einzu/ domeki etxien da astelehen goixeko bederatzixetako ordu itxosorako... Txakurre barruen topa! Egixek diz honek. Txakurre barruen topa. Ta Bermion aixenak, aixenak, aixena bakizu zertzuk... Baporak amarreta dauzen lekuek. Lau fille, lau filletan baporak, hamen tartien, hamen tartien ta txakurre barruen topa. Txakurre dxun muellera ta txakurrek dxakin ha batela duna hauna fillera, berak be, TA!, batelera barrora salta. Ta hango mutillek salta daunak ezetu ezan daunez txakurre nungu dan, agarra ta ba barrure ta bera dxun ezan da beran baporera. Txakurrek listuk, gero, e!
- Eta ze arraza? Edo bardin da arrazie?
- Honek e... urtxakurrek esaten ezan zin gehixenak, urtxakurrek. Baia, ño! Uger dxakitxen ezan dauie!

54. "Txuriko"ren kantuz, arrain batekin urperatu zen txakurraren historia

- **Erref:** BRM-026/042
- **Iraupena:** 0:00:41. **Hasi:** 01:15:28. **Bukatu:** 01:16:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Kantei buruzko azalpenak

Laburpena:

<p>Artola aita-semeen "Txuriko" abestiaz gogoratzen da. Hor agertzen den historia benetakoa dela dio.</p>

55. Gizartean aldaketa handiak

- **Erref:** BRM-033/003
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 00:01:47. **Bukatu:** 00:03:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Hainbat kontu aldatu dira herrian. Lehen zaharrenek umeekin beste hartu-eman izaten zuten. Kalen neska-lagunari musua ematea ere galarazita zegoen. Denda domekaz zabalduz gero ere isuna jartzen zuten.

56. Komulgatzeko konfesatu beharra

- **Erref:** BRM-033/004
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 00:03:30. **Bukatu:** 00:05:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Pazko egunez behartuta konfesatu behar izaten ziren. Konfesatzerakoan txantela edo txanala ematen zieten komulgatu ahal izateko. Elizaren barruan jende txarra ere egon da, dirua ordaindu beharra tarteko.

57. Garizuma, bijilia eta prozesioak

- **Erref:** BRM-033/005
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:05:53. **Bukatu:** 00:07:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Aste Santua
- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Garizuma eta Errauts Eguna

Laburpena:

Garizuma garaiko bijilian dirua ordainduz gero okela jatea posible zen. Zinea ere ez zen egoten. Prozesio egunetan Espainiako banderak jarri behar izan zituzten leihoetan. Prozesioaren ibilbidea azaltzen dute.

58. Abadea palio azpian

- **Erref:** BRM-033/007
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 00:09:37. **Bukatu:** 00:10:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Beste batzuk

Laburpena:

Gorputzi egunez palioaren azpian joaten ziren abadeak.

59. Komitera eta jantoki sozialera jatera

- **Erref:** BRM-033/009
- **Iraupena:** 0:03:56. **Hasi:** 00:13:30. **Bukatu:** 00:17:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Jesus umea zela komitean ez zioten jatekoa ematen ez zekiela bakarrik jaten, nahiz eta neba-arrebak izan laguntzeko. Gerraostean Jesus komitera joaten zen jaten. Gerora falangeak izan zuen jantoki soziala gaur egun batzokia dagoen toki berean. Gosea ezagutu zuten, baina arraina beti izan zuten.

60. Baporeak bedeinkatu eta Gaztelugatxera

- **Erref:** BRM-033/011
- **Iraupena:** 0:02:48. **Hasi:** 00:18:40. **Bukatu:** 00:21:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Sineskerak, ohiturak eta erritoak

Laburpena:

Baporeak beti bedeinkatu izan dira. San Juan belarragaz bedeinkatzen zen. Abadeak bedeinkatu ostean familiakoak Gaztelugatxera joaten ziren bertan hiru buelta emanez. Gurutzea ere beti izaten zuten.

61. Neskatilak Gaztelugatxera eta Natxitura

- **Erref:** BRM-033/012
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:21:28. **Bukatu:** 00:22:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Sineskerak, ohiturak eta erritoak

Laburpena:

Neskatilak Gaztelugatxera joaten ziren bapore bedeinkatzerakoan eta baita atun-kanpaina hasterakoan ere. Natxituko (Ea) Socorroko ermitara ere joaten ziren.

62. Karnatarako eskapularioa

- **Erref:** BRM-033/013
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:22:42. **Bukatu:** 00:24:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Sineskerak, ohiturak eta erritoak

Laburpena:

Baporeetan eskapularioak jartzeko ohitura zuten zorte ona izateko.

63. San Juan kanta

- **Erref:** BRM-033/015
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:25:52. **Bukatu:** 00:26:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » San Juan
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:

<p>San Juanetako abestia kantatzen dute.</p>

Transkripzioa

- Ezer kantaten zan hamen San Juan egunien?
- Jesus: Untxakue.
- Jose Anton: ba bai. Aurrerau kantau duu. Papelak etxin dakotez.
- Ta zein da kantie?
- Jesus: San Juan Portaletaña.
- Biak:
"San Juan ante Portaletaña,
larunbat arratsaldian,
hamalau atso tronpeta jotzen
matraillo baten gaiñian."
- Jose Anton: Matraillo bakizu zer dan? txaboli lez.
- Biak:
"matraillo baten gaiñian.
Urra, urra, urra San Juanetan!
jantzan egingo du ipar haizetan.
Uju, ju, ju San Juanera goaz gu!
Uju, ju, ju San Juanetik gatoz gu!"
- Jose Anton: Beste kanta bat be kanta du aurrekuen orfeoiegaz San
Juanetan Goiko plazan, Hori ez daitz, buruz ez dakitz.

64. Sineskeren indarra eta eragina

- **Erref:** BRM-033/017
- **Iraupena:** 0:01:29. **Hasi:** 00:28:24. **Bukatu:** 00:29:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Antzina hainbat eta hainbat sineskera izaten ziren. Adibidez, itsasoan zeudela ezin zuten abadea aipatu ere egin.

65. Jendea beldurtzeko bihurrikeriak

- **Erref:** BRM-033/019
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:31:47. **Bukatu:** 00:33:52

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Etxeetako atarietan aldaba egoten zen atea jotzeko eta umetan gau askotan jotzen zuten. Soloetan kalabazak ostu, hustu eta zuloak egiten zizkieten barruan kandela bat harriz; ostean, kolarretan ipintzen zituzten. Sasoi hartan kanposantu aurretik ez ziren ibili ere egiten gauez.

66. Aingira autoktonoak eta pasokoak

- **Erref:** BRM-033/030
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 00:57:30. **Bukatu:** 01:00:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk

Laburpena:

Jose Antonek kontatzen du biologo bati entzun diola 4 kilotik gora bereizten dela atunaren sexua, ordura arte ezetz. Aingira autoktonoak eta pasokoak daude, zertan desberdintzen diren azaltzen du Jesusek. Txibiek urtebeteko bizia dute.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-03-22

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com